2024/627

2024.3.7.

A BIZOTTSÁG (EU) 2024/627 AJÁNLÁSA

(2023. december 18.)

Görögország 2021–2030-as időszakra szóló aktualizált integrált nemzeti energia- és klímatervének tervezetéről, valamint Görögország intézkedéseinek az Unió klímasemlegességi célkitűzésével és az alkalmazkodás terén elért előrehaladás biztosításával való összhangjáról

(Csak a görög nyelvű szöveg hiteles)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 292. cikkére,

tekintettel az energiaunió és az éghajlat-politika irányításáról, valamint a 663/2009/EK és a 715/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet, a 94/22/EK, a 98/70/EK, a 2009/31/EK, a 2009/73/EK, a 2010/31/EU, a 2012/27/EU és a 2013/30/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv, a 2009/119/EK és az (EU) 2015/652 tanácsi irányelv módosításáról, továbbá az 525/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2018. december 11-i (EU) 2018/1999 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ([1]) és különösen annak 9. cikke (2) bekezdésére és 14. cikke (6) bekezdésére,

tekintettel a klímasemlegesség elérését célzó keret létrehozásáról és a 401/2009/EK rendelet, valamint az (EU) 2018/1999 rendelet módosításáról szóló, 2021. június 30-i (EU) 2021/1119 európai parlamenti és tanácsi rendelete ([2]) és különösen annak 7. cikke (2) bekezdésére,

mivel:

Ajánlások Görögország 2021–2030-as időszakra szóló aktualizált integrált nemzeti energia- és klímatervének (a továbbiakban: NEKT) tervezetére vonatkozóan

(1) Görögország 2023. november 3-án nyújtotta be aktualizált integrált nemzeti energia- és klímatervének tervezetét.

(2) Mivel Görögország későn nyújtotta be az aktualizált nemzeti energia- és klímatervét, az Európai Bizottságnak korlátozott ideje volt arra, hogy elkészítse értékelését annak érdekében, hogy az (EU) 2018/1999 rendelet 9. cikkének (2) bekezdésében előírtaknak megfelelően hat hónappal a végleges aktualizált nemzeti energia- és klímaterv esedékessége előtt elfogadja ezt az ajánlást.

(3) Az (EU) 2018/1999 rendelet (az energiaunió irányításáról szóló rendelet) 3. cikke és I. melléklete meghatározza azokat az elemeket, amelyeket bele kell foglalni az aktualizált integrált nemzeti energia- és klímatervekbe. A Bizottság 2022 decemberében fogadta el az „Iránymutatás a tagállamok számára a 2021–2030-as időszakra vonatkozó nemzeti energia- és klímatervek aktualizálásához” című közleményt ([3]). Az iránymutatás azonosította a bevált gyakorlatokat, valamint felvázolta az energia- és éghajlatpolitika közelmúltbeli szakpolitikai, jogi és geopolitikai fejleményeit.

(4) Annak érdekében, hogy a zöld és méltányos átállás felgyorsítása révén stabilizálja az energiabiztonságot és a megfizethetőséget, a Bizottság a REPowerEU tervhez ([4]) kapcsolódóan, és az európai szemeszter 2022. és 2023. évi ciklusának részeként kiemelt hangsúlyt helyezett a tagállamok energia- és éghajlatpolitikai reformjára és beruházási szükségleteire. Ez tükröződik a Görögországra vonatkozó 2022. és 2023. évi országjelentésekben ([5]), valamint a Görögországnak szóló tanácsi ajánlásokban ([6]). A tagállamoknak végleges aktualizált integrált nemzeti energia- és klímatervükben figyelembe kell venniük a legutóbbi országspecifikus ajánlásokat.

([1]) HL L 328., 2018.12.21., 1. o.
([2]) HL L 243., 2021.7.9., 1. o.
([3]) Iránymutatás a tagállamok számára a 2021–2030-as időszakra vonatkozó nemzeti energia- és klímatervek aktualizálásához (HL C 495., 2022.12.29., 24. o.).
([4]) COM(2022) 230 final.
([5]) SWD (2022) 609 final, SWD (2023) 608 final.
([6]) COM(2022) 609, Ajánlás – A Tanács ajánlása; COM(2023) 608 final, Ajánlás – A Tanács ajánlása.

(5) A Bizottság a közös kötelezettségvállalási rendelet ([7]) szerinti nemzeti célértékek teljesítésére vonatkozó ajánlásait arra alapozza, hogy a tagállamok – figyelembe véve a közös kötelezettségvállalási rendelet szerinti rugalmassági mechanizmusok alkalmazására vonatkozó szabályokat – valószínűsíthetően teljesítik-e a 2030-ra kitűzött célokat.

(6) A szén-dioxid-leválasztásra, -hasznosításra és -tárolásra vonatkozó bizottsági ajánlások célja, hogy áttekintést lehessen kapni e technológiák tervezett nemzeti szintű bevezetéséről, és ezen belül a következőkkel kapcsolatos információkról: a 2030-ig leválasztani tervezett CO_2 éves mennyiségei, a 2003/87/EK irányelv ([8]) hatálya alá tartozó létesítményekből vagy más forrásokból, például biogén forrásokból vagy a levegőből történő közvetlen leválasztásból származó CO_2-leválasztási forrás szerinti bontásban; a tervezett CO_2-szállítási infrastruktúra; valamint a 2030-ra a tervek szerint rendelkezésre álló potenciális belföldi CO_2-tárolási kapacitás és CO_2-befecskendezési térfogat.

(7) A földhasználathoz, a földhasználat-változtatáshoz és az erdőgazdálkodáshoz kapcsolódó üvegházhatásúgáz-kibocsátásnak és -elnyelésnek a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó éghajlat- és energiapolitikai keretbe történő beillesztéséről szóló rendelet (a továbbiakban: LULUCF-rendelet) ([9]) szerinti teljesítményre vonatkozó bizottsági ajánlások a 2021–2025-ös időszak (1. időszak) tekintetében a negatív egyenleg tilalmának a tagállam általi teljesítésével, a 2026–2030-as időszak (2. időszak) tekintetében pedig a tagállam nemzeti célértékével foglalkoznak, figyelembe véve a rugalmassági mechanizmusok alkalmazására vonatkozóan az említett rendeletben meghatározott szabályokat. A Bizottság ajánlásai azt is figyelembe veszik, hogy az 1. időszakban a LULUCF-rendelet hatálya alá tartozó bármely kibocsátástöbblet automatikusan átkerül a közös kötelezettségvállalási rendelet hatálya alá.

(8) Ahhoz, hogy az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás megfelelően támogassa az energiával és az éghajlatváltozás mérséklésével kapcsolatos célkitűzések elérését, alapvető fontosságú az éghajlatváltozás azon potenciális veszélyeinek azonosítása, valamint az éghajlatváltozással szembeni azon sérülékenységek és kockázatok elemzése, amelyek hatással lehetnek az érintett területekre, lakosságra vagy ágazatokra. A Bizottság éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra vonatkozó ajánlásai figyelembe veszik, hogy Görögország milyen mértékben épített be az aktualizált nemzeti energia- és klímatervébe olyan alkalmazkodási célokat, amelyek figyelembe veszik azokat az éghajlati kockázatokat, amelyek esetlegesen megakadályozhatják, hogy Görögország elérje az energiaunió célkitűzéseit és célértékeit. A villamosenergia-ellátási zavarok kockázata miatt a változó éghajlati viszonyok között folytatott vízgazdálkodás különös figyelmet igényel, mivel az árvizek, a hőség és az aszály hatással vannak az energiatermelésre.

(9) A megújuló energiára vonatkozó törekvésekkel kapcsolatos bizottsági ajánlások az (EU) 2018/1999 rendelet II. mellékletében meghatározott, objektív kritériumokon alapuló képletre; valamint a Görögország aktualizált nemzeti energia- és klímatervének tervezetéből hiányzó, azon főbb szakpolitikákra és intézkedésekre támaszkodnak, amelyek lehetővé teszik, hogy Görögország kellő időben és költséghatékonyan teljesítse a megújuló energiára vonatkozó kötelező, 2030-ig elérendő legalább 42,5 %-os uniós célértékhez való nemzeti hozzájárulását, szem előtt tartva, hogy e célérték a közös törekvések jegyében az (EU) 2023/2413 irányelvvel módosított (EU) 2018/2001 irányelv ([10]) értelmében a megújuló energiaforrásokból előállított energia előmozdítása tekintetében 45 %-ra növekedjen. A Bizottság ajánlásai továbbá Görögországnak az említett irányelv 15a., 22a., 23., 24. és 25. cikkében meghatározott konkrét célértékekhez való hozzájárulásán, valamint az irányelv gyors átültetését és végrehajtását célzó kapcsolódó szakpolitikákon és intézkedéseken alapulnak. Az ajánlások az európai szélenergia-csomaggal összhangban tükrözik a megújuló energia és különösen a szélenergia alkalmazására vonatkozóan az átfogó, hosszú távú tervezés kidolgozásának jelentőségét, így növelve az európai feldolgozóipar és a hálózatüzemeltetők láthatóságát ([11]).

([7]) Az Európai Parlament és a Tanács a 2023. április 19-i (EU) 2023/857 rendelettel (HL L 111., 2023.4.26., 1. o.) módosított, 2018. május 30-i (EU) 2018/842 rendelete (HL L 156., 2018.6.19., 26. o.).

([8]) Az Európai Parlament és a Tanács 2003/87/EK irányelve (2003. október 13.) az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Közösségen belüli kereskedelmi rendszerének létrehozásáról és a 96/61/EK tanácsi irányelv módosításáról (HL L 275., 2003.10.25., 32. o.).

([9]) Az Európai Parlament és a Tanács a 2023. április 19-i európai parlamenti és tanácsi (EU) 2023/839 rendelettel (HL L 107., 2023.4.21., 1. o.) módosított (EU) 2018/841 rendelete (2018. május 30.) a földhasználathoz, a földhasználat-változtatáshoz és az erdőgazdálkodáshoz kapcsolódó üvegházhatásúgáz-kibocsátásnak és -elnyelésnek a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó éghajlat- és energiapolitikai keretbe történő beillesztéséről, valamint az 525/2013/EU rendelet és az 529/2013/EU határozat módosításáról (HL L 156., 2018.6.19., 1. o.).

([10]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/2001 irányelve (2018. december 11.) a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának előmozdításáról (HL L 328., 2018.12.21., 82. o.), az (EU) 2018/2001 irányelvnek, az (EU) 2018/1999 rendeletnek és a 98/70/EK irányelvnek a megújuló energiaforrásokból előállított energia előmozdítása tekintetében történő módosításáról, valamint az (EU) 2015/652 tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2023. október 18-i (EU) 2023/2413 európai parlamenti és tanácsi irányelvvel (HL L 2023/2413., 2023.10.31., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2413/oj) bevezetett módosításoknak megfelelően.

([11]) Közlemény a szélenergiára vonatkozó európai cselekvési tervről, COM(2023) 669 final, 2023.10.24. és Közlemény az EU tengeri megújuló energiára vonatkozó törekvéseinek megvalósításáról, COM(2023) 668 final.

(10) Az energiahatékonysághoz való nemzeti hozzájárulásra vonatkozó bizottsági ajánlások egyrészt az energiahatékonyságról szóló (EU) 2023/1791 irányelv ([12]) 4. cikkén és az említett irányelv I. mellékletében szereplő képleten, másrészt pedig az annak végrehajtásához kapcsolódó szakpolitikákon és intézkedéseken alapulnak.

(11) A Bizottság ajánlásai – az orosz fosszilis tüzelőanyagoktól való függőség mielőbbi felszámolása érdekében – különös figyelmet fordítanak a REPowerEU terv végrehajtásához szükséges célértékekre, célkitűzésekre és hozzájárulásokra, valamint a kapcsolódó szakpolitikákra és intézkedésekre. Emellett figyelembe veszik a „Gázmegtakarítás a téli ellátásbiztonságért" csomag ([13]) végrehajtásából levont tanulságokat is. Az ajánlások tükrözik, hogy a villamosenergia-ágazati kockázatokra való felkészülésről szóló (EU) 2019/941 rendeletből ([14]) és a földgázellátás biztonságáról szóló (EU) 2017/1938 rendeletből ([15]) eredő kötelezettségek fényében, az energiatárolásról szóló bizottsági ajánlással ([16]) összhangban alapvető fontosságú, hogy az energiarendszer reziliensebb legyen.

(12) A Bizottság ajánlásai figyelembe veszik, hogy a rugalmasság szerepének megerősítése, valamint a fogyasztók szerepvállalásának növelése és védelme érdekében fel kell gyorsítani a belső energiapiac integrációját. A Bizottság ajánlása azt is szem előtt tartja, hogy az (EU) 2018/1999 rendelet 3. cikkében és az (EU) 2023/2407 bizottsági ajánlásban ([17]) foglalt követelményekkel összhangban lényeges az energiaszegény háztartások számának felmérése is.

(13) A Bizottság ajánlásai annak fontosságát is tükrözik, hogy fejlesztési és gyártási kapacitásuk növelése érdekében kellő mértékben kell a tiszta energiával kapcsolatos kutatásba és innovációba történő beruházásokat biztosítani, ezen belül az energiaigényes iparágakra és más vállalkozásokra vonatkozó megfelelő szakpolitikákat és intézkedéseket kell megvalósítani; továbbá a „nettó zéró" ipar igényeinek kielégítése, valamint az erős, versenyképes és tiszta gazdaság Unión belüli megszilárdítása érdekében szükség van a munkaerő továbbképzésére is.

(14) A Bizottság ajánlásai a Párizsi Megállapodás keretében tett, a fosszilis tüzelőanyagok használatának fokozatos csökkentésére irányuló kötelezettségvállalásokra, valamint a fosszilis tüzelőanyagokat érintően nyújtott támogatások fokozatos kivezetésének fontosságára épülnek.

(15) A Bizottság beruházási szükségletekre vonatkozó ajánlásai annak értékeléséből indulnak ki, hogy az aktualizált terv tervezete az energiaunió valamennyi dimenziója tekintetében általános áttekintést nyújt-e a célkitűzések, célértékek és hozzájárulások eléréséhez szükséges beruházási szükségletekről; feltünteti-e a finanszírozási forrásokat, megkülönböztetve a magán- és az állami forrásokat; és felvázolja-e a Görögország helyreállítási és rezilienciaépítési tervével, Görögország területi igazságos átmenet terveivel és az európai szemeszter keretében kiadott 2022–2023-as országspecifikus ajánlásokkal összhangban lévő beruházásokat; és tartalmazza-e a tervezett szakpolitikák és intézkedések megalapozott makrogazdasági értékelését. A NEKT-nek a beruházási biztonság támogatása érdekében biztosítania kell a nemzeti szakpolitikák és intézkedések átláthatóságát és kiszámíthatóságát.

(16) A Bizottság ajánlásai tükrözik a széles körű regionális konzultáció alapvető fontosságát, valamint azt, hogy az Aarhusi Egyezménnyel ([18]) összhangban biztosítani kell a tervvel kapcsolatos korai és inkluzív konzultációt, és ezen belül a nyilvánosság hatékony, kellő tájékoztatás és elegendő időkeret melletti részvételét.

([12]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/1791 irányelve (2023. szeptember 13.) az energiahatékonyságról és az (EU) 2023/955 rendelet módosításáról (átdolgozás) (HL L 231., 2023.9.20., 1. o.).

([13]) A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak – „Gázmegtakarítás a téli ellátásbiztonságért", COM(2022) 360 final.

([14]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/941 rendelete (2019. június 5.) a villamosenergia-ágazati kockázatokra való felkészülésről és a 2005/89/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 158., 2019.6.14., 1. o.).

([15]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/1938 rendelete (2017. október 25.) a földgázellátás biztonságának megőrzését szolgáló intézkedésekről és a 994/2010/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 280., 2017.10.28., 1. o.).

([16]) A Bizottság ajánlása (2023. március 14.) az energiatárolásról – a dekarbonizált és biztonságos uniós energiarendszer támogatása (C/2023/1729, HL C 103., 2023.3.20., 1. o.).

([17]) A Bizottság (EU) 2023/2407 ajánlása (2023. október 20.) az energiaszegénységről, C:2023/4080 (HL L, 2023/2407., 2023.10.23., ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2023/2407/oj).

([18]) A környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférésről, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló, 1998. június 25-i egyezmény (Aarhusi Egyezmény)

(17) A Bizottság igazságos átmenetre vonatkozó ajánlásai annak értékelését tükrözik, hogy Görögország terve kellő részletességgel azonosítja-e az éghajlatvédelmi és energetikai átállás releváns társadalmi, foglalkoztatási és készségfejlesztési hatásait, és felvázol-e az igazságos átmenetet támogató, ugyanakkor az emberi jogok és a nemek közötti egyenlőség előmozdításához egyaránt hozzájáruló megfelelő kísérő szakpolitikákat és intézkedéseket.

(18) A Bizottság Görögországnak szóló ajánlásait az aktualizált NEKT tervezetének értékelése ([19]) támasztja alá, amelyet ezzel az ajánlással együtt tesznek közzé.

(19) A 2024. június 30-ig benyújtandó végleges aktualizált integrált NEKT kidolgozása során Görögországnak kellő mértékben figyelembe kell vennie ezeket az ajánlásokat.

Ajánlások az Unió klímasemlegességi célkitűzésével és az alkalmazkodás terén elérendő előrehaladás biztosításával való összhangra vonatkozóan

(20) Az (EU) 2021/1119 rendelet (az európai klímarendelet) értelmében a Bizottságnak értékelnie kell a nemzeti intézkedéseknek a klímasemlegességi célkitűzéssel és az alkalmazkodás terén elérendő előrehaladás biztosításával való összhangját. A Bizottság értékelte Görögország intézkedéseinek e célkitűzésekkel való összhangját ([20]). Az alábbi ajánlások az értékelés eredményein alapulnak. Görögországnak kellően figyelembe kell vennie, és az európai klímarendelettel összhangban nyomon kell követnie ezeket az ajánlásokat.

(21) Az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásra vonatkozó stratégiák és tervek hatékonyságának biztosítása érdekében elengedhetetlen annak megfelelő meghatározása, hogy az éghajlatváltozás milyen potenciális veszélyei érinthetnek egy adott területet vagy ágazatot. A megalapozott kockázatértékelés az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást célzó stratégiai és megfelelően kalibrált szakpolitika előfeltétele. A legújabb éghajlattudománnyal kapcsolatos eredményekre és a stressztesztelés eredményeire kell épülnie, valamint rendszeresen frissíteni kell az éghajlatváltozással szemben leginkább sérülékeny népességcsoportok, infrastruktúrák és ágazatok azonosítása érdekében. Alkalmazkodási intézkedéseket kell végrehajtani a felkészültség és a reziliencia javítása érdekében. Ezeket alkalmazkodási útvonalak révén lehet előkészíteni, amelyek meghatározzák az alkalmazkodási cél elérése felé vezető intézkedések sorozatát. Az elszámoltathatóság fenntartásához és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást célzó szakpolitika fejlesztéséhez szükség van az alkalmazkodási erőfeszítések nyomon követésére és értékelésére. Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás finanszírozására különböző uniós finanszírozási eszközök mozgósíthatók. Az éghajlatváltozás hatásaival szembeni rezilienciával kapcsolatos megfontolásokat előtérbe kell helyezni, amikor a tagállamok a releváns uniós alapok keretében kidolgozzák nemzeti terveiket. A kiadások egyike sem veszélyeztetheti az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást: vagyis nem növelheti a kedvezményezettek vagy mások sebezhetőségét.

(22) A legkiszolgáltatottabb közösségek azok, amelyek esetében fokozott a valószínűsége annak, hogy az éghajlatváltozás hatással lesz rájuk. A különböző régiók és társadalmi-gazdasági csoportok éghajlati hatásoknak való egyenlőtlen kitettsége és az azokkal szembeni kiszolgáltatottsága fokozza a már meglévő egyenlőtlenségeket és sebezhetőségeket. Az igazságos rezilienciának csökkentenie kell az éghajlati kockázat egyenlőtlen terhét, és biztosítania kell az alkalmazkodásból származó előnyök méltányos elosztását. Az éghajlatváltozáshoz való rendszerszintű alkalmazkodóképesség kulcsfontosságú a potenciális károk megelőzése vagy enyhítése, illetve a lehetőségek kihasználása és a következmények kezelése szempontjából. Az éghajlatváltozás fizikai hatásai a vártnál gyorsabb ütemben alakulnak. Az alkalmazkodóképesség terén előrelépésre van szükség a kormányzat minden szintjén, csakúgy mint a köz- és a magánszektorban, és ehhez fokozni kell a sebezhetőségekkel és a kockázatokkal kapcsolatos tudatosságot. A magánszektor érdekelt felei a változás hajtómotorjai, mivel információkat, erőforrásokat, kapacitásokat és finanszírozást biztosítanak.

(23) A természetalapú megoldások hatékony és költséghatékony alkalmazkodási és mérséklési lehetőségeket kínálnak, ha bevezetésüket stratégiai keretek, szakpolitikák és finanszírozás révén ösztönzik. E megoldások akár önállóan is végrehajthatók, de technológiaibb jellegű vagy infrastruktúra-alapú megoldásokkal kombinálva más alkalmazkodási és mérséklési intézkedésekbe is integrálhatók. A végrehajtás során figyelembe kell venni az ökoszisztémák összetettségét, az éghajlatváltozás várható hatásait, a helyi körülményeket, a kapcsolódó érdekeket és értékeket, valamint a társadalmi-gazdasági feltételeket,

([19]) SWD(2023) 929.

([20]) Az uniós éghajlat-politikai fellépésről szóló 2023. évi eredményjelentés, COM(2023) 653 final, valamint bizottsági szolgálati munkadokumentum: Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás terén az egyes tagállamokban az európai klímarendeletnek megfelelően elért eredmények értékelése, SWD(2023) 932.

AJÁNLJA, HOGY GÖRÖGORSZÁG HOZZA MEG AZ ALÁBBI INTÉZKEDÉSEKET:

AZ (EU) 2018/1999 RENDELET SZERINTI AKTUALIZÁLT NEMZETI ENERGIA- ÉS KLÍMATERV TERVEZETE TEKINTETÉBEN:

1. Egészítse ki a meglévő és tervezett szakpolitikákra és intézkedésekre vonatkozó információkat, ideértve a mezőgazdaságot, amely várhatóan hozzájárul a közös kötelezettségvállalási rendelet szerinti nemzeti üvegházhatásúgáz-kibocsátási célérték teljesítéséhez. Szükség esetén határozzon meg további szakpolitikákat és intézkedéseket, egyértelműen határozza meg e szakpolitikák és intézkedések hatályát, ütemezését és lehetőség szerint az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésére gyakorolt várható hatását, többek között az uniós finanszírozási programok, például a közös agrárpolitika keretében megvalósuló intézkedések tekintetében.

2. Azonosítsa a 2030-ig évente leválasztható szén-dioxid-kibocsátás mennyiségét, beleértve a forrást is. Részletezze a leválasztott szén-dioxid szállításának módját.

3. Határozza meg az (EU) 2018/841 rendeletben rögzítettek szerinti nemzeti LULUCF-célérték eléréséhez vezető konkrét pályamodellt. Adjon meg további részleteket a tervezett és meglévő intézkedésekre vonatkozóan, ideértve azok várható hatásainak számszerűsítését annak biztosítása érdekében, hogy ebben az ágazatban az üvegházhatásúgáz-elnyelés hatékonyan igazodjon a 2030-ra kitűzött, −310 Mt CO_2-egyenérték uniós nettó elnyelési célértékhez és az (EU) 2018/841 rendeletben meghatározott − 1154 kt CO_2-egyenérték országspecifikus elnyelési célértékhez. Nyújtson egyértelmű tájékoztatást arról, hogy a közfinanszírozást (mind az uniós alapokat, többek között a közös agrárpolitikát, mind az állami támogatást) és a karbongazdálkodási rendszereken keresztül megvalósuló magánfinanszírozást hogyan használják fel következetesen és hatékonyan a nettó elnyelés nemzeti célértékének teljesítéséhez. Nyújtson tájékoztatást az (EU) 2018/1999 rendelet V. mellékletének 3. részével összhangban a nyomon követést, a jelentéstételt és az ellenőrzést szolgáló magasabb szintű/pontos földrajzi adatkészletek javítása terén elért eredményekről és az azok terén megvalósítandó előrehaladásról.

4. Bocsásson rendelkezésre további elemzést az éghajlatváltozással szembeni releváns sérülékenységekről és kockázatokról a nemzeti célkitűzések, célértékek és hozzájárulások, valamint az energiaunió különböző dimenzióihoz tartozó szakpolitikák és intézkedések tekintetében. Körvonalazza alaposabban és számszerűsítse az energiaunió azon konkrét célkitűzéseihez és szakpolitikáihoz való kapcsolódást, amelyeket az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást célzó szakpolitikáknak és intézkedéseknek támogatniuk kell. Fordítson kiemelt figyelmet a változó éghajlati viszonyok között folytatott vízgazdálkodásra a villamosenergia-ellátási zavarok kockázatai miatt, mivel az árvizek, a hőség és az aszály hatással vannak az energiatermelésre.

5. A tervbe foglalja bele az (EU) 2018/1999 rendelet 4. cikke a) pontjának (2) alpontjával összhangban a tervbe foglalja bele a 2025-re és 2027-re vonatkozó referenciaértékeket tartalmazó ütemterv-előirányzatot, hogy Görögország elérje a megújuló energiára vonatkozó kötelező, 2030-ig elérendő 44 %-os uniós célértékhez való nemzeti hozzájárulását.

6. Bocsássa rendelkezésre a megújulóenergia-technológiák bevezetésének hosszú távú tervét a következő 10 évre vetítve, kitekintéssel 2040-ig. A tervbe a módosított (EU) 2018/2001 irányelvvel összhangban foglalja bele az innovatív megújulóenergia-technológiákra vonatkozó, 2030-ig teljesítendő indikatív célértéket. A tervbe a módosított (EU) 2018/2001 irányelvvel összhangban foglalja bele az épületekre és iparra vonatkozó, 2030-ig teljesítendő indikatív részcélhoz hozzájáruló konkrét célértékeket, valamint az iparban használt fejlett bioüzemanyagokra és nem biológiai eredetű megújuló üzemanyagokra vonatkozó, 2030-ig elérendő kötelező részcélt. A tervbe foglaljon bele a hűtésre és fűtésre vonatkozó indikatív célértéket a módosított (EU) 2018/2001 irányelv 1A. mellékletében foglalt kiegészítések elérése érdekében, valamint foglaljon bele egy indikatív célértéket a távfűtés és -hűtés tekintetében 2021–2030-ra. Határozza meg, hogy Görögország milyen célt kíván elérni a közlekedési ágazatban az üzemanyag-forgalmazókra vonatkozó kötelezettség révén, többek között a fejlett bioüzemanyagokra és a nem biológiai eredetű megújuló üzemanyagokra vonatkozó részcél révén, biztosítva a nem biológiai eredetű megújuló üzemanyagok minimális szintjének betartását 2030-ra.

7. Fejlessze tovább a szakpolitikákat és intézkedéseket oly módon, hogy Görögország kellő időben és költséghatékonyan teljesíthesse a megújuló energiára vonatkozó kötelező, 2030-ig elérendő legalább 42,5 %-os uniós célértékhez való nemzeti hozzájárulását, törekedve arra, hogy e célértéket a közös törekvések jegyében 45 %-ra növeljék. Ismertesse különösen, hogy miként tervezi felgyorsítani az engedélyezést a módosított (EU) 2018/2001 irányelv által bevezetett rendelkezésekkel összhangban. Ismertesse, hogy megújulóenergia-adásvételi megállapodások és származási garanciák bevezetése révén miként kívánja felgyorsítani a megújuló energiaforrások elterjedését. Ismertesse részletesebben a saját fogyasztás és energiaközösségek előmozdítását elősegítő keret biztosítása érdekében hozott intézkedéseket, ideértve a konkrét mennyiségi célokra vonatkozó intézkedéseket is. Biztosítson további információkat arra vonatkozóan, hogy a módosított (EU) 2018/2001 irányelvvel összhangban a fűtési és hűtési ágazatban miként kívánja felgyorsítani a megújuló energiaforrások elterjedését és a fosszilis tüzelőanyagok fokozatos kivezetését, ideértve a villamosenergia-, illetve a fűtési és hűtési hálózatok közötti integrációt elősegítő keret kidolgozása révén. A tervbe foglaljon bele hasonló intézkedéseket a hidrogén iparban való előmozdítása és az Uniónak a megújuló hidrogén kereskedelmére való felkészítése érdekében.

8. A tervbe foglalja bele az erdei biomassza 2021–2030-as időszakot érintő energetikai célú belföldi kínálatának a módosított (EU) 2018/2001 irányelv 29. cikkében foglalt megerősített fenntarthatósági kritériumokkal összhangban álló értékelését. A tervbe foglalja bele annak értékelését, hogy az erdei biomassza energiatermelési célú tervezett felhasználása összeegyeztethető-e Görögországnak a felülvizsgált LULUCF-rendelet szerinti kötelezettségeivel, különösen a 2026–2030-as időszakra vonatkozóan, és jelölje meg a szóban forgó összeegyeztethetőséget biztosító nemzeti intézkedéseket és szakpolitikákat is. Részletezze a biometán fenntartható előállításának előmozdítását célzó intézkedéseket, figyelembe véve Görögország földgázfogyasztási profilját és meglévő infrastruktúráját, a fermentációs maradék felhasználását és a biogén CO_2 alkalmazásait.

9. Bocsássa rendelkezésre a lehető legrészletesebben a módosított (EU) 2018/2001 irányelv rendelkezéseinek átültetését és végrehajtását célzó jogalkotási és nem jogalkotási szakpolitikák és intézkedések elfogadásához vezető lépések várható ütemtervét, különösen az előző pontokban említett intézkedések tekintetében.

10. A tervbe foglalja bele az Unió 2030-ra kitűzött kötelező végsőenergia-fogyasztási célértékéhez való, az (EU) 2023/1791 irányelv 4. cikke és I. melléklete szerinti, vagy az említett irányelv 4. cikkének (5) bekezdése alapján a Bizottság által az egyes tagállamoknak 2024. március 1-jéig benyújtandó korrigált indikatív nemzeti hozzájárulással megegyező, végsőenergia-fogyasztás alapján meghatározott nemzeti energiahatékonysági hozzájárulást. A tervbe foglalja bele az (EU) 2023/1791 irányelv 4. cikke és I. melléklete szerinti, az Unió indikatív primerenergia-fogyasztási célértékéhez való, a primerenergia-fogyasztás alapján meghatározott nemzeti energiahatékonysági hozzájárulást. Ágazatonkénti bontásban határozza meg az összes közintézmény által elérendő energiafogyasztás-csökkentés mennyiségét és a közintézmények tulajdonában lévő, évente felújítandó fűtött és/vagy hűtött épületek teljes alapterületét vagy az ily módon elérendő éves energiamegtakarítást. A tervbe foglalja bele a 2021. január 1. és 2030. december 31. közötti időszakban elérendő halmozott energiamegtakarítás mennyiségét, valamint adjon magyarázatot arra, hogy miként állapították meg az éves megtakarítási arányt és a számítási alapértéket.

11. Határozzon meg az energiahatékonysági nemzeti hozzájárulások elérését szolgáló teljeskörű szakpolitikákat és intézkedéseket és különösen szolgáltasson információkat a halmozott végfelhasználási energiamegtakarítás előírt mennyiségének 2030-ig történő elérését biztosító energiatakarékossági intézkedésekről. Határozzon meg az energiahatékonyság finanszírozására irányuló megbízható programokat és támogatási rendszereket, amelyek képesek a magánberuházások és további társfinanszírozás mozgósítására. Részletezze az (EU) 2023/1791 irányelv 30. cikkében meghatározott Nemzeti Energiahatékonysági Alapnak az uniós célkitűzéshez való nemzeti energiahatékonysági hozzájárulások teljesítésének elősegítésében betöltött szerepét, ideértve az Alapon belüli pénzügyi eszközök felhasználását is.

12. A tervbe foglalja bele a nagymértékben energiahatékony és dekarbonizált nemzeti épületállomány biztosításához és a meglévő épületek 2050-ig kibocsátásmentes épületekké való átalakításához szükséges aktualizált célkitűzéseket, ideértve a 2030-ra és 2040-re vonatkozó köztes mérföldköveket, valamint e mérföldkövek összehasonlítását a legújabb hosszú távú felújítási stratégiával. A tervbe foglaljon bele részletesebb információkat az épületekre vonatkozóan, és adja meg azok energiamegtakarításra gyakorolt várható hatását.

13. Erősítse meg Görögország energiarendszerének rezilienciáját a korlátozott vagy megszakított energiaellátás kezelésére irányuló egyértelmű célkitűzések és intézkedések, valamint az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás szükségességének az energiarendszerbe való beépítését célzó szakpolitikák és intézkedések előterjesztésével. Értékelje, hogy az olajinfrastruktúra (finomító, olajtartalékok) alkalmazkodik-e az olajkereslet várható csökkenéséhez és az alacsonyabb szén-dioxid-kibocsátású alternatívák felé való elmozduláshoz.

14. A rugalmassági igények értékelésének fényében állapítson meg egyértelmű célkitűzéseket és célértékeket az energiarendszer rugalmasságának javítása érdekében hozandó keresletoldali válaszintézkedésekre vonatkozóan, és ismertesse a módosított (EU) 2018/2001 irányelv 20a. cikkének keretében az energiarendszer integrációjának megkönnyítésére irányuló konkrét intézkedéseket. Részletezze, hogy az aktualizált nemzeti energia- és klímaterv tervezetében körvonalazott intézkedések miként járulnak hozzá versenyképesebb kiskereskedelmi energiapiacok kialakulásához, valamint a fogyasztók nagykereskedelmi piacon kialakított tudatos fogyasztói magatartásának megerősítéséhez.

15. Egészítse ki az energiaszegénységgel kapcsolatos megközelítést azáltal, hogy további részleteket szolgáltat az energiaszegénységet kezelő meglévő és lehetséges intézkedésekről, valamint a célzott pénzügyi forrásokról mind a szociálpolitika (megfizethetőség), mind a strukturális energiaügyi intézkedések szempontjából, különös tekintettel az energiahatékonysághoz való hozzáférésre, az épületek felújítására és a megújuló energiára, figyelembe véve az energiaszegénységről szóló (EU) 2023/2407 bizottsági ajánlást. Ismertesse, hogy az (EU) 2018/1999 rendeletben előírtak szerint várhatóan miként kerül sor az energiahatékonysági kötelezettségi rendszer szerinti, az energiaszegénység enyhítését célzó energiahatékonysági intézkedések alkalmazására.

16. Pontosítsa a tiszta technológiák bevezetésére irányuló kutatásra, innovációra és versenyképességre vonatkozó nemzeti célkitűzéseket, és határozza meg a 2030-ig, illetve 2050-ig alkalmazandó pályamodellt az ipar dekarbonizációjának támogatására és a vállalkozások klímasemleges és körforgásos gazdaságra való átállásának előmozdítására. Alakítson ki a nettó zéró projektek, köztük az energiaigényes iparágak szempontjából releváns projektek kidolgozását előmozdító szakpolitikákat és intézkedéseket. Ismertesse az engedélyezési eljárásokra vonatkozó kiszámítható és egyszerűsített szabályozási keretet, és vázolja fel, hogy szükség esetén hogyan egyszerűsödik a nemzeti finanszírozáshoz való hozzáférés. Mutasson be részletes szakpolitikákat és intézkedéseket, amelyek az energiarendszer digitalizálását, a tiszta energiával kapcsolatos készségek fejlesztését, valamint a kulcsfontosságú kibocsátásmentes alkotóelemek és berendezések reziliens és fenntartható ellátási láncait célzó nyitott kereskedelem elősegítését szolgálják.

17. Pontosítsa az energia- és éghajlat-politikai célértékek eléréséhez szükséges magánberuházások mozgósításához szükséges reformokat és intézkedéseket. Adjon átfogó és következetes áttekintést a köz- és magánberuházások tekintetében jelentkező összesített és ágazatonkénti szükségletekről. Az energiaunió öt dimenziója mentén egészítse ki a gazdaság egészére kiterjedő, felülről építkező megközelítést egy alulról építkező projektspecifikus értékeléssel. A tervbe foglalja bele a teljes beruházási szükséglet bontását, és adjon meg a nemzeti, regionális és uniós finanszírozási forrásokra, valamint a mozgósítandó magán pénzügyi forrásokra vonatkozó további információkat. Adjon rövid leírást az állami költségvetésből, az uniós finanszírozásból, valamint a támogatásokat, kölcsönöket, technikai segítségnyújtást és állami garanciákat felhasználó vegyesfinanszírozási pénzügyi eszközök révén finanszírozott szakpolitikák és intézkedések végrehajtására kiválasztott pénzügyi támogatási rendszerek típusairól, beleértve a nemzeti fejlesztési bankok szerepét az adott rendszerekben és/vagy a magánfinanszírozás mozgósításának módját. Finanszírozási forrásként vegye fontolóra a közös kötelezettségvállalási rendelet szerinti, más tagállamok részére történő jogosultság-átruházások költséghatékony alkalmazását. Bocsássa rendelkezésre a tervezett szakpolitikák és intézkedések makrogazdasági hatásának részletes értékelését.

18. Ismertesse részletesen, hogy Görögország hogyan és mikorra kívánja fokozatosan kivezetni a fosszilistüzelőanyag-támogatásokat. Ismertesse részletesebben, hogy Görögország hogyan kívánja fokozatosan kivezetni a villamosenergia-termelésre használt szilárd fosszilis tüzelőanyagot, ebben az összefüggésben nevezze meg a kapcsolódó kötelezettségvállalásokat és intézkedéseket.

19. Részletesebben ismertesse az elemzési alapot azáltal, hogy a tervezett szakpolitikák és intézkedések keretében előrejelzéseket szolgáltat az energiarendszer fejlődésére vonatkozóan, kitekintéssel 2040-ig.

20. Adjon részletes tájékoztatást az éghajlatvédelmi és energetikai átállás társadalmi, foglalkoztatási és készségfejlesztési következményeiről, illetve egyéb elosztási hatásairól, valamint az igazságos átmenetet támogató tervezett célkitűzésekről, szakpolitikákról és intézkedésekről, ideértve a szigeteket is. Határozza meg a támogatási formát, a kezdeményezések hatását, a célcsoportokat és az elkülönített forrásokat, figyelembe véve a klímasemlegességre való méltányos átállás biztosításáról szóló tanácsi ajánlást ([21]). Biztosítsa a területi igazságos átmenet tervekben a szén fokozatos kivezetésére és az egyedi lignit tüzelésű erőművek bezárására felvázolt ütemterv és a végleges aktualizált NEKT összehangolását. A tervbe a lehetőségekhez mérten foglaljon bele több olyan elemet, amelyek alapján megfelelő elemzés végezhető a jövőbeli Szociális Klímatervnek az (EU) 2023/955 rendelettel ([22]) összhangban történő elkészítéséhez, beleértve annak ismertetését, hogy miként szándékozik értékelni az épület-, közúti közlekedési és további ágazatokra vonatkozó, tüzelőanyag-égetéssel kapcsolatos kibocsátáskereskedelmi rendszernek a legsérülékenyebb csoportokra gyakorolt kihívásait és társadalmi hatásait, továbbá hogy miként szándékozik azonosítani a lehetséges kedvezményezetteket és a vonatkozó szakpolitikai keretet. Ismertesse, hogy a NEKT-ben meghatározott szakpolitikai keret hogyan járul hozzá Görögország Szociális Klímatervének elkészítéséhez, és hogyan biztosítják a két terv közötti összhangot.

21. Biztosítsa a nyilvánosság észszerű időkereten belüli, inkluzív módon történő bevonását, valamint a helyi hatóságok és a civil társadalom széles körű részvételét a terv elkészítésében. Nyújtson világos áttekintést arról, hogy a konzultációs folyamat miként teszi lehetővé a nyilvánosság, azaz az összes érintett hatóság, polgár és érdekelt fél – köztük a szociális partnerek – széles körű részvételét mind a tervezet, mind a végleges aktualizált terv elkészítésében. Foglalja össze a különböző szereplők által kifejtett véleményeket, és azt, hogy a terv miként integrálja a konzultációk során kifejezésre juttatott álláspontokat.

22. Fokozza a regionális együttműködést a szomszédos tagállamokkal a közép- és délkelet-európai földgáz-összeköttetésekkel foglalkozó magas szintű munkacsoport részeként a hálózati összeköttetések, a megújuló energiaforrások és a belső piac közös kihívásainak és közös célkitűzéseinek további integrálása érdekében. Ismertesse, hogy az (EU) 2023/2413 irányelv 9. cikkével összhangban Görögország miként tervezi 2025-ig létrehozni a többi tagállammal való együttműködés keretét. Folytassa a gázellátás biztonságát szolgáló, még szükséges kettő kétoldalú szolidaritási megállapodás aláírására irányuló erőfeszítéseket a szomszédos országokkal (Bulgária és Olaszország).

([21]) A Tanács ajánlása (2022. június 16.) a klímasemlegességre való méltányos átállás biztosításáról (HL C 243., 2022.6.27., 35. o.).

([22]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/955 rendelete (2023. május 10.) a Szociális Klímaalap létrehozásáról és az (EU) 2021/1060 rendelet módosításáról (HL L 130., 2023.5.16., 1. o.).

A NEMZETI INTÉZKEDÉSEKNEK A KLÍMASEMLEGESSÉGI CÉLKITŰZÉSSEL ÉS AZ ALKALMAZKODÁS TERÉN ELÉRENDŐ ELŐREHALADÁS BIZTOSÍTÁSÁVAL VALÓ, AZ (EU) 2021/1119 RENDELET SZERINTI ÖSSZHANG TEKINTETÉBEN:

1. Értékelje a hőhullámokkal, árvizekkel, szárazságokkal kapcsolatos releváns sérülékenységeket és kockázatokat. Készítsen a kockázatokra és sérülékenységekre vonatkozó átfogó elemzést, különös hangsúllyal többek között a mezőgazdaságra, vízgazdálkodásra és erdőgazdálkodásra. Biztosítsa alkalmazkodási intézkedések végrehajtása terén tett előrehaladást. Biztosítsa az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást célzó szakpolitikák szisztematikus és rendszeres nyomon követését és értékelését, és az eredmények beépítését az ezek nyomán felülvizsgált szakpolitika-tervezésbe és -végrehajtásba. Az uniós finanszírozási programokból, például a közös agrárpolitikából, a kohéziós politikai finanszírozásból és más releváns uniós alapokból származó támogatások felhasználása során helyezze előtérbe az éghajlatváltozás hatásaival szembeni rezilienciával kapcsolatos megfontolásokat. Az uniós forrásokból származó ráfordításai növeljék az éghajlatváltozás hatásaival szembeni rezilienciát, ám ne növeljék a sebezhetőségeket (azaz ne okozzanak jelentős kárt az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásban).

2. Vonja be az éghajlatváltozás hatásaival szemben különösen sérülékeny érdekképviseleti csoportokat a Görögország éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodását célzó szakpolitika kialakításába és végrehajtásába. A tervezési eszközök összehangolása és a rendszerszintű átalakulást célzó összehangolt beavatkozások elősegítése érdekében javítsa a különböző (nemzeti/regionális/helyi) kormányzati szintek közötti koordinációt. Vonja be a szociális partnereket és a magánszektor érdekelt feleit a szakpolitika kialakításába, végrehajtásába, valamint a beruházásokba. Dokumentálja a vonatkozó konzultációk folyamatait és eredményeit.

3. A nemzeti stratégiákban, szakpolitikákban és tervekben részesítse előnyben a természetalapú megoldásokat és az ökoszisztéma-alapú alkalmazkodást, továbbá ezek bevezetéséhez gondoskodjon beruházásokról is.

Kelt Brüsszelben, 2023. december 18-án.

a Bizottság részéről
Kadri SIMSON
a Bizottság tagja